

شماره:
تاریخ:
پیوست:

۹۵/۴۰۷۴۹/۲۰/۱۰۰

۱۳۹۵/۹/۲۸

بسمه تعالی

مصوبه وزیر

موضوع مصوبه: دستورالعمل نحوه تدارک و خرید و فروش گواهی ظرفیت
مستندات صدور مصوبه: مواد ۷ و ۹ قانون سازمان برق ایران، بندهای (ز) و (ژ) ماده ۱ بند (و)
ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم توسعه

در راستای اجرای مصوبه شماره ۹۵/۱۵۶۸۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۰۱ در خصوص "شرایط
تأمین برق متقاضیان بالای ۵ مگاوات" و اجرایی نمودن تکالیف قانونی مندرج در بند (و) ماده (۱۳۳)
قانون برنامه پنجم توسعه، به پیوست "دستورالعمل نحوه تدارک و خرید و فروش گواهی ظرفیت"،
ممه‌ور به مهر دفتر سرمایه گذاری و تنظیم مقررات بازار آب و برق، جهت اجرا، ابلاغ می‌گردد.

حمید چیت‌چیان

جمهوری اسلامی ایران

وزارت نیرو

وزیر

بسمه تعالی

مصوبه وزیر

موضوع مصوبه: دستورالعمل نحوه تدارک و خرید و فروش گواهی ظرفیت
مستندات صدور مصوبه: مواد ۷ و ۹ قانون سازمان برق ایران، بندهای (ز) و (ژ) ماده ۱ بند (و)
ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم توسعه

در راستای اجرای مصوبه شماره ۹۵/۱۵۶۸۱/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۰۱ در خصوص "شرایط
تأمین برق متقاضیان بالای ۵ مگاوات" و اجرایی نمودن تکالیف قانونی مندرج در بند (و) ماده (۱۳۳)
قانون برنامه پنجم توسعه، به پیوست "دستورالعمل نحوه تدارک و خرید و فروش گواهی ظرفیت"،
ممه‌ور به مهر دفتر سرمایه گذاری و تنظیم مقررات بازار آب و برق، جهت اجرا، ابلاغ می‌گردد.

حمید چیت‌چیان

رونوشت:

- معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

- معاونت برق و انرژی

- دفتر وزارتی

۹۵/۸/۱۰

۹۵/۸/۱۰

شماره سند	دستورالعمل نحوه تدارک خرید و فروش گواهی ظرفیت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور		
شماره تجدید نظر		
تاریخ تجدید نظر		

دستورالعمل نحوه تدارک و خرید و فروش گواهی ظرفیت

ابلاغ کننده: وزیر نیرو

تصویب کننده: وزیر نیرو

دریافت کنندگان جهت اجرا:

- هیئت تنظیم بازار برق ایران
- شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)
- شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی
- شرکت مدیریت شبکه برق ایران
- شرکت های برق منطقه ای
- شرکت های توزیع نیروی برق

اسناد مرتبط:

- دستورالعمل بند (و) ماده (۱۳۳) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
- قانون سازمان برق ایران
- قانون تأسیس وزارت نیرو
- آیین نامه تعیین شرایط و روش خرید و فروش برق در شبکه برق کشور

شماره سند	دستورالعمل نحوه تدارک خرید و فروش گواهی ظرفیت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور		
شماره تجدید نظر		
تاریخ تجدید نظر		

۱- هدف

در راستای اجرای بند (ز) ماده (۱) و بند (۴) ماده (۷) دستورالعمل بند (و) ماده ۱۳۳ قانون برنامه پنجم توسعه، "دستورالعمل نحوه تدارک و خرید و فروش گواهی ظرفیت" جهت اجراء ابلاغ می گردد.

۲- محدوده و دامنه کاربرد

این دستورالعمل برای:

- شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)
- شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی
- شرکت مدیریت شبکه برق ایران
- شرکت های برق منطقه ای
- شرکت های توزیع نیروی برق
- شرکت های خرده فروشی
- شرکت های نیروگاهی
- مشترکین و متقاضیان برق یا نمایندگان آنها

لازم الاجراست.

۳- مسئولیت

مسئولیت اجرای این دستورالعمل برعهده ی بالاترین مقام اجرایی شرکت ها و موسسات مشمول است و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای آن برعهده ی معاون وزیر در امور برق و انرژی می باشد.

۴- تعاریف:

در این دستورالعمل، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می روند:

۴-۱- گواهی ظرفیت: سندی است قابل مبادله که با اجازه وزارت نیرو مبتنی بر ایجاد ظرفیت نیروگاهی قابل اتکاء جدید و یا کاهش قدرت قراردادی مشترکین موجود صادر می شود. واحد گواهی ظرفیت کیلووات است که معرف تعهد تدارک یک کیلووات ظرفیت مطمئن نیروگاهی به مدت نامحدود است. واگذاری قدرت جدید و یا افزایش قدرت قراردادی مشترکین مستلزم ارائه میزان متناسبی از گواهی ظرفیت است.

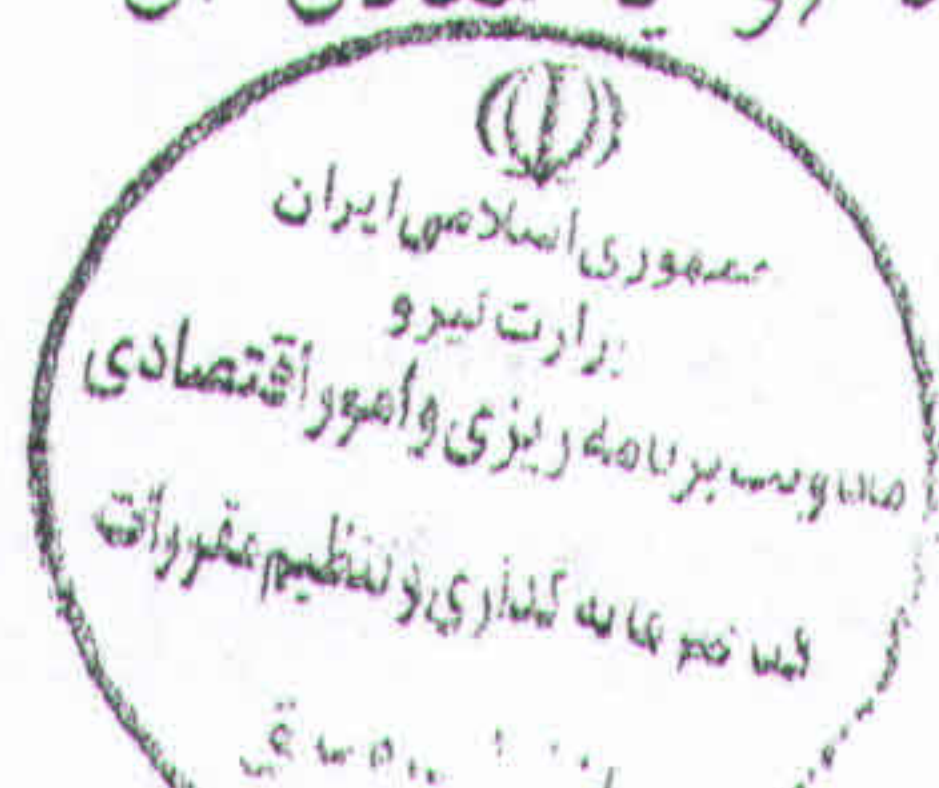

شماره سند	دستورالعمل نحوه تدارک خرید و فروش گواهی ظرفیت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور		
شماره تجدید نظر		
تاریخ تجدید نظر		

- ۴-۲- بازار ظرفیت: بازار متمرکز خرید و فروش گواهی ظرفیت است که توسط بورس اداره می شود.
- ۴-۳- ظرفیت مطمئن نیروگاهی: حداکثر میزان ظرفیت قابل بهره‌برداری نیروگاه در ایام پیک بار شبکه سراسری برق کشور که با اعمال ضریب عدم دسترسی متعارف آن نیروگاه ناشی از محدودیت های شبکه، خرابی و تعمیرات محاسبه می گردد. محاسبات مربوط به ظرفیت مطمئن نیروگاهی توسط مادر تخصصی تولید و با همکاری توانیر صورت خواهد پذیرفت.
- ۴-۴- مجوز احداث: سندی است که توسط وزارت نیرو، برای سرمایه گذار متقاضی احداث نیروگاه، متناسب با ظرفیت مطمئن نیروگاهی، صادر می شود.
- ۴-۵- بورس: شرکت سهامی بورس انرژی
- ۴-۶- توانیر: شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران
- ۴-۷- مادر تخصصی تولید: شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی ایران
- ۴-۸- مالک شبکه: شرکت های برق منطقه ای و توزیع نیروی برق
- ۴-۹- شرکت های برق: شرکت های برق زیر مجموعه وزارت نیرو که دارای قرارداد خرید تضمینی برق با نیروگاههای متعلق به بخش غیر دولتی می باشند.
- ۴-۱۰- ناشر گواهی ظرفیت: شخص حقوقی که با دریافت مجوز از مراجع ذی ربط، مجاز به انتشار گواهی ظرفیت متناسب با ظرفیت مطمئن نیروگاهی اعلامی از سوی مادر تخصصی تولید، در قبال ارائه تضامین لازم برای تدارک ظرفیت مطمئن نیروگاهی در سررسید گواهی ظرفیت (و یا معادل آن گواهی ظرفیت سررسید شده)، و یا انتشار گواهی ظرفیت برای متقاضیان موضوع بند های (۵-۲) و (۵-۳) این دستورالعمل می باشد.
- ۴-۱۱- قرارداد اتصال به شبکه: قراردادی است که مطابق طرح اتصال به شبکه مورد تأیید توانیر، فی مابین سرمایه گذار نیروگاهی و مالک شبکه منعقد و تمامی وظایف و تعهدات مربوط به سرمایه گذار و مالک شبکه در رابطه با اتصال به شبکه نیروگاه در چارچوب آن معین می گردد.

۵- عرضه گواهی ظرفیت

- ۵-۱- سرمایه گذاران دارای مجوز احداث از وزارت نیرو با معرفی مادر تخصصی تولید و ارائه تضامین مورد قبول به ناشر گواهی ظرفیت برای تدارک ظرفیت مطمئن نیروگاهی در سررسید (و یا معادل آن

شماره سند	دستورالعمل نحوه تدارک خرید و فروش گواهی ظرفیت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور		
شماره تجدید نظر		
تاریخ تجدید نظر		

گواهی ظرفیت سررسید شده)، معادل ظرفیت مطمئن نیروگاهی، گواهی ظرفیت از ناشر گواهی ظرفیت دریافت می کنند.

۵-۲- شرکت های برق متناسب با ظرفیت مطمئن نیروگاهی در اختیار خود که در تأمین برق مورد نیاز در ایام پیک بار شبکه سراسری برق در دوره های قبل مورد استفاده قرار نگرفته باشند، می توانند گواهی ظرفیت دریافت نمایند. بر این اساس معادل ظرفیت مطمئن نیروگاهی تحت مالکیت این شرکت ها گواهی ظرفیت به نفع آنان و از سوی ناشر گواهی ظرفیت صادر خواهد شد.

۵-۳- مشترکین تحت پوشش مالک شبکه که نسبت به تقلیل قدرت قراردادی خود اقدام می کنند، به استناد بند (۱) ماده (۸) دستورالعمل بند (و) ماده (۱۳۳) قانون برنامه پنجم توسعه، معادل نسبت تبدیل عنوان شده در بند (۶-۱) این دستورالعمل گواهی ظرفیت دریافت خواهند نمود. مالک شبکه موظف به ارائه گواهی ظرفیت معادل به مشترکین مزبور می باشد. مالک شبکه می تواند با معرفی توانیر معادل قدرت تقلیل یافته مشترکین گواهی ظرفیت از ناشر گواهی ظرفیت دریافت نماید.

۵-۴- مادر تخصصی تولید موظف است با همکاری توانیر تغییرات مثبت مربوط به ظرفیت مطمئن نیروگاهی را احصاء و ذی نفعان مربوطه را برای دریافت گواهی ظرفیت به ناشر گواهی ظرفیت معرفی نماید. ذی نفعان مزبور با ارائه تضامین مورد قبول به ناشر گواهی ظرفیت برای تدارک ظرفیت مطمئن نیروگاهی در سررسید (و یا معادل آن گواهی ظرفیت سررسید شده)، معادل ظرفیت مطمئن نیروگاهی، گواهی ظرفیت از ناشر گواهی ظرفیت دریافت می نمایند.

۶- تقاضای گواهی ظرفیت

۶-۱- متقاضیان دریافت انشعاب از مالک شبکه برای دریافت انشعاب ملزم به خرید گواهی ظرفیت متناسب با قدرت قراردادی خود و ارائه آن به مالک شبکه می باشند. در زمان اتصال تأسیسات متقاضی به شبکه ضروری است گواهی ظرفیت خریداری شده تا ابتدای ایام پیک بار بعدی شبکه سراسری برق، سررسید گردد. میزان گواهی ظرفیت مورد نیاز برای معادل کل قدرت درخواستی هر گروه از متقاضیان برق در هر سال توسط توانیر (و یا مالک شبکه با دریافت مجوز مربوطه از سوی توانیر) محاسبه و اعلام می گردد. مالک شبکه می تواند به منظور جبران آثار تغییر در ضرایب همزمانی در پیک بار گواهی ظرفیت خریداری و بلوکه نماید. بار مالی مربوط به گواهی ظرفیت خریداری شده توسط مالک شبکه در نرخ خدمات توزیع / انتقال لحاظ و از تمامی مشترکین و متقاضیان اتصال به شبکه، مطابق دستورالعمل ابلاغی

شماره سند	دستورالعمل نحوه تدارک خرید و فروش گواهی ظرفیت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور		
شماره تجدید نظر		
تاریخ تجدید نظر		

وزارت نیرو، دریافت خواهد شد. جرایم ناظر به قصور یا عدول مالک شبکه از نگهداری گواهی ظرفیت متناسب با حداکثر بار همزمان قابل انتساب به وی مطابق دستورالعمل مصوب وزارت نیرو خواهد بود.

۲-۶- مادر تخصصی تولید با همکاری توانیر هر ساله افت ظرفیت مطمئن نیروگاه هایی که ما به ازای ظرفیت احداث شده گواهی ظرفیت دریافت نموده اند، محاسبه خواهد نمود. نیروگاههای مزبور موظف به خرید گواهی ظرفیت، معادل افت قدرت محاسبه شده موضوع این بند و بلوکه نمودن آن نزد توانیر می باشند.

۳-۶- مالک شبکه می تواند به نیابت از متقاضیان انشعاب برق نسبت به خرید گواهی ظرفیت مورد نیاز اقدام نماید.

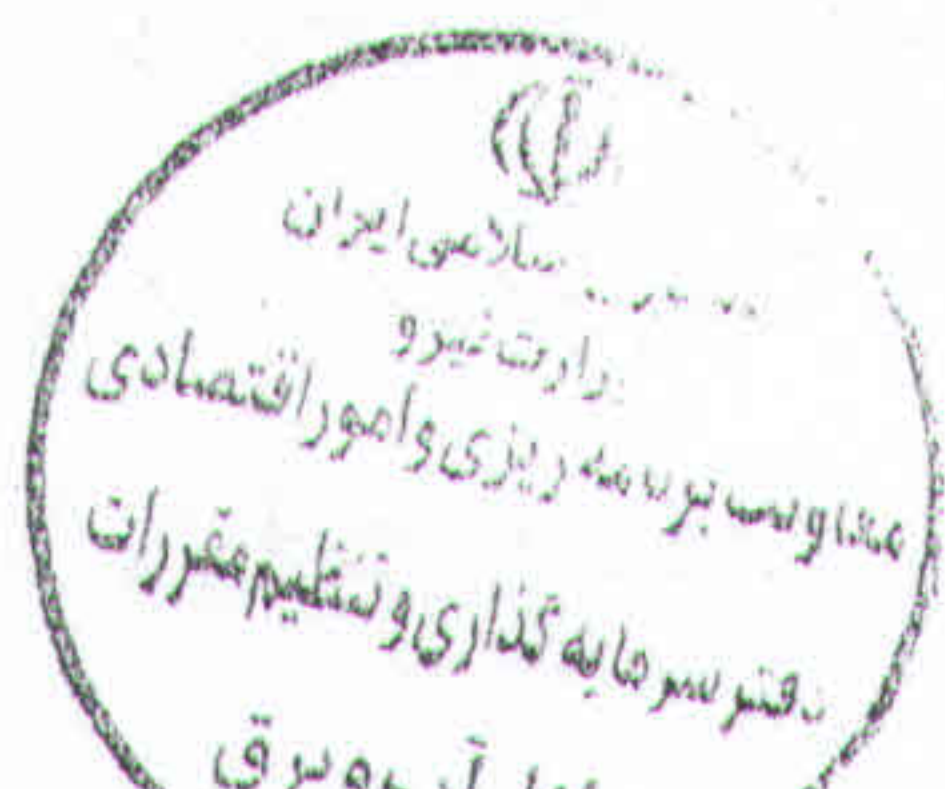
۷- ضوابط محاسبه ظرفیت مطمئن نیروگاهی

۷-۱- ظرفیت مطمئن نیروگاهی برای سال اول بهره برداری توسط سرمایه گذار محاسبه و طی گزارشی برای اخذ تاییدیه به مادر تخصصی تولید ارایه می شود. مادر تخصصی تولید با همکاری توانیر موظف است گزارش مزبور را حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ دریافت آن، بررسی و تاییدیه یا اصلاحیه خود را در این رابطه به صورت مکتوب به سرمایه گذار اعلام نماید. ظرفیت مطمئن نیروگاهی محاسبه شده بر این اساس مبنای صدور گواهی ظرفیت با سررسید زمان بهره برداری خواهد بود.

تبصره یک: مادر تخصصی تولید موظف به انتشار مبانی محاسبه ظرفیت مطمئن نیروگاهی و توانیر موظف به انتشار برنامه توسعه غلطان شبکه برق کشور در طی پنج سال آتی و به تفکیک هر منطقه/ناحیه دیسپاچینگ، به صورت ادواری می باشند.

تبصره دو: در صورت عدول از موعد مقرر در نظر گرفته شده برای ارائه تاییدیه یا اصلاحیه ظرفیت مطمئن نیروگاهی و یا تأخیر در انجام تکالیف موضوع این ماده، حداکثر ظرفیت قابل انتساب به نیروگاه در نقطه مرجع شبکه در ساعت پیک بار شبکه سراسری برق کشور مبنای محاسبه ظرفیت مطمئن نیروگاهی خواهد بود.

تبصره سه: در صورت قصور مالک شبکه در انجام تعهدات مربوط به قرارداد اتصال به شبکه کلیه خسارات مربوطه، از جمله خسارات ناشی از کاهش ظرفیت مطمئن نیروگاهی در چارچوب قرارداد مزبور جبران خواهد شد.

۸- بازنگری

شماره سند	دستورالعمل نحوه تدارک خرید و فروش گواهی ظرفیت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
تاریخ صدور		
شماره تجدید نظر		
تاریخ تجدید نظر		

۸-۱- این سند بنا به درخواست معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی، معاون برق و انرژی و یا مقام تصویب کننده قابل بازنگری است.

